

Oulun Sataman Luoteis-Venäjän markkinointihanke

Loppuraportti

2012

Sisältö

1. Tavoitteet	5
2. Hankkeen budjetti ja toteutuneet kustannukset.....	6
3. Organisaatio	7
4. Tehdyt toimenpiteet.....	8
4.1. Markkinointitutkimus.....	8
4.2. Tiedottaminen ja markkinointi.....	8
4.2.1. Oulun Sataman nettisivut	8
4.2.2. OuluPort-lehti ja toimintakertomus.....	9
4.2.3. FreigtRu-lehti.....	9
4.2.4. PortNews-internet-sivut.....	9
4.2.5. Esite ja PowerPoint-esitys.....	10
4.2.6. Osallistuminen messuille.....	10
4.3. Venäläisten vierailut Oulun Satamassa.....	10
4.4. Yhteistyö Straightwayn kanssa.....	11
5. Matkat	12
5.1. Matkat Venäjälle.....	12
5.2. Matkat Eurooppaan ja kotimaahan	17
6. Saavutetut tulokset.....	22

1. Tavoitteet

Hankkeen päätavoitteet:

- lisätä Oulun Sataman ja sen tarjoamien palvelujen tunnettavuutta Luoteis-Venäjällä
- selvittää transitoliikenteen mahdollisuuksia ja sitä kautta luoda kasvupotentiaalia Oulun Sataman liikenteen kehittymiselle
- löytää yritykset, joihin kannattaa kohdistaa markkinointi- ja myyntitoimenpiteitä
- edistää sekä suoraan että välillisesti Oulun Sataman toimintaa palvelevien pk-yritysten (kuljetus- ja muut logistiikkapalveluja tarjoavat yritykset) kasvua ja kilpailukykyä Pohjois-Suomessa
- edistää alueen pk-yritysten logistista kilpailukykyä
- rakentaa toimivat yhteistyösuhteet Luoteis-Venäjän kaupallisiin ja tuotannollisiin yrityksiin

2. Hankkeen budjetti ja toteutuneet kustannukset

Hanke sai rahoitusta pk- yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksesta Pohjois-Suomen kilpailukyky- ja työllisyystavoiteohjelmasta Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen yritysosastolta (nykyinen ELY-keskus).

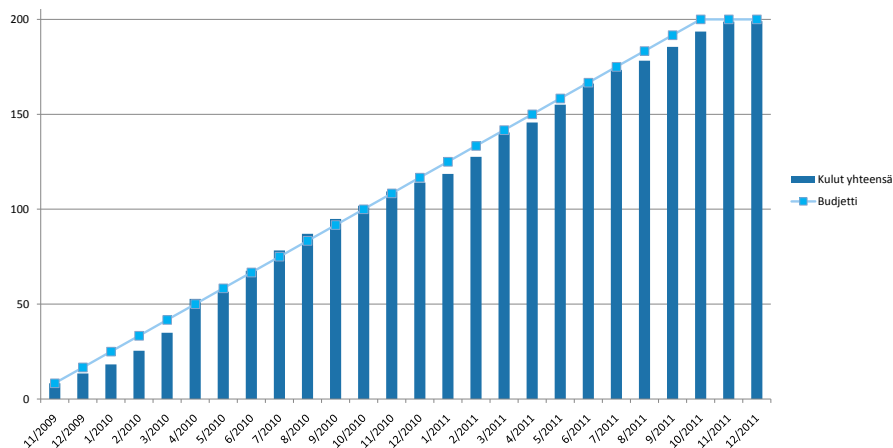
Hankkeen kokonaiskustannusarvio oli yhteensä 220 000 euroa, josta Euroopan alue-rahaston osuus 100 000 euroa ja Oulun Sataman osuus 100 000 euroa. Lisäksi Oulun kaupunginhallitus myönsi hankkeelle 20 000 euroa kuluihin, jotka eivät sisällä TE-keskuksen hyväksymään rahoitukseen. Puolet kaupunginhallituksen hyväksymästä rahoituksesta, 10 000 euroa, osoitettiin kaupunginhallituksen EU- ohjelmiin varatuista määrärahoista vuodelle 2009 ja 10 000 euroa Oulun Sataman budjetista vuodelle 2010.

Projektin ohjausryhmä seurasi kulutoteutumaa kokouksissaan. Projektin budjetti toteutui suunnitelman mukaisena. Henkilöstökulut muodostivat noin 50 %, asiantuntijapalvelut noin 22 % ja matkakulut noin 23 % kokonaiskuluista.

Budjetti ja toteutuneet kustannukset näkyvät alla olevasta kuvasta ja taulukosta.

Hankkeen hyväksytty avustus ja toteuma 2009–2011

Rahoitusosuudet	Hyväksytty rahoitus-suunnitelma	Toteutunut rahoitus	Erotus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (50%)	100 000,00	99 518,46	481,54
Oulun Satama (50%)	100 000,00	99 518,46	481,54
Yhteensä	200 000,00	199 036,92	963,08

Hankkeen budjetti ja toteutuneet kustannukset 1.11.2009–31.12.2011

3. Organisaatio

Hankkeen toteuttajana oli Oulun Satama liikelaitos ja hankkeen vastuullinen johtaja satamajohtaja Kari Himanen.

Oulun Satama palkkasi hankkeeseen projektipäälliköksi Pentti Ruutikaisen 1.11.2009–31.12.2011. Projektipäällikkö on vastannut hankkeen käytännön toimenpiteistä.

Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä, johon nimettiin seuraavat henkilöt:

- Kari Himanen, satamajohtaja Oulun Satama
- Minna Laitsaari, ohjelmakoordinaattori, Oulun kaupunki, keskushallinto, innovaatiot ja markkinointiryhmä
- Arja Keränen, asiantuntija, yrityskehitys, Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskus
- Sointu Sandgrén, toimistos sihteeri Oulun Satama

Minna Laitsaaren jäätyä pois Oulun kaupungin palveluksesta hänen tilalleen nimettiin kehittämispäällikkö Sari Matinheikki, Oulun kaupunki, konsernipalvelut.

Ohjausryhmän puheenjohtajan on toiminut hankkeen vastuullinen johtaja Kari Himanen ja sihteerinä projektipäällikkö Pentti Ruutikainen.

Ohjausryhmä on kokoontunut hankkeen toteutusaikana 11 kertaa.

4. Tehdyt toimenpiteet

4.1. Markkinointitutkimus

Markkinointitutkimus tilattiin kilpailutuksen perusteella Finnpron Pietarin toimistolta. Se sisältää Murmanskin ja Arkangelin alueen sekä Komin ja Karjalan Tasavallan talouden, viennin ja tuonnin perustiedot. Lisäksi tutkimuksessa haastateltiin 200 alueiden valittua tuonti- ja vientiyrittäjästä. Haastatteluilla kartoitettiin yritysten vienti- ja tuontimääriä, niiden käyttämiä satamia, kuljetusmuotoja ja vienti- sekä tuontimaita. Perustuen tutkimukseen kutsuttiin yrityksiä vierailemaan Oulun Sataman osastolla TransRussia ja TransTech-messuilla Moskovassa 2010 ja 2011 ja Pietarissa 2010. Yrityksiin on oltu yhteydessä myös suoraan ja käyty tapaamassa niiden edustajia Karjalan Tasavallassa, Pietarissa ja Arkangelissa.

4.2. Tiedottaminen ja markkinointi

4.2.1. Oulun Sataman nettisivut

Oulun Sataman nettisivujen www.ouluport.com venäjänkielinen osuus on päivitetty ja siinä täydennetään aineistoa tarvittaessa. Lisäksi venäläisiä nettivierailijoita varten on omat venäjänkieliset www.ouluport.ru -sivut, joille kävijä pääsee suoraan sanahakujen kautta.

4.2.2. OuluPort-lehti ja toimintakertomus

Oulun Satama julkaisee OuluPort-asiakaslehteä. Projektin toimintakauden aikana se ilmestyi neljä kertaa. Lehdissä on julkaistu aineistoa Luoteis-Venäjän markkinointiprojektin toiminnasta. Lehti on ilmestynyt myös venäjän kielellä ja se löytyy myös Oulun Sataman internet-sivuilta sekä suomen- että venäjänkielisiltä sivuilta.

Oulun Sataman toimintakertomus on julkaistu nyt myös kaksikielisenä englanti-venäjä-versiona ja sitä on jaettu asiakkaille ja sidosryhmille yhdessä OuluPort-lehden kanssa messuilla ja asiakasvierailuilla.

4.2.3. FreightRu-lehti

FreightRu-lehti on laajalevikkinen pietarilainen logistiikan erikoisjulkaisu, joka ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Se on osa Sea News -konsernia, joka on arvostettu merenkulkuala ja siihen liittyvään logistiikkaan keskittyvä uutistoimisto.

Oulun Satama julkaisi sen kahdessa, kevään ja vuoden viimeisessä numerossa 2010 ja 2011 aikeaman kokoisen kaupallisen artikkelin. Toinen niistä ajoittui Moskovan TransRussia-messujen ja toinen lokakuussa ilmestyneeseen numeroon. FreightRu-lehti oli myös jaossa TransRussia-messuilla ja loppuvuoden numero ContainerFreight-seminaarissa Pietarissa molempina vuosina.

4.2.4. PortNews-internet-sivut

Oulun Sataman logo on ollut www.portnews.ru-nettisivuilla neljän kuukauden ajan vuonna 2010 ja koko vuoden 2011. Logoa näpäyttämällä on päässyt Oulun Sataman venäjänkielisille nettisivuille. Samalla on saatu lyhyitä uutisia sataman tavaraliikenteestä ja kehityshankkeista sekä venäjän että englanninkielisille sivuille. Uutiset ovat myös levinneet muille nettiuutis-sivuille kuten www.rzd-partner.ru ja www.logistic.ru.

4.2.5. Esite ja PowerPoint-esitys

Projekti teetti venäjänkielisen esitteen pietarilaisella mainostoimistolla. Esite on ollut jaossa messuilla ja asiakastapaamisissa. Samalla teetettiin venäjänkielinen PowerPoint-esitys.

4.2.6 Osallistuminen messuille

Oulun Satama osallistui näytteilleasettajana Straightwayn yhteisosastolla TransRussia-messuille Moskovassa keväällä 2010 ja 2011. Pietarissa Oulun Satama oli omalla osastolla TransTech-näyttelyssä syksyllä 2010.

Lisäksi Oulun Sataman edustajat vierailivat Transport and Logistics -messuilla Münchenissä keväällä 2011.

4.3. Venäläisten vierailut Oulun Satamassa

Karelian Transport Companyn edustajat kävivät tutustumassa Oulun sataman toimintaan marraskuussa 2010. Vierailu on seuraus yhteistyöstä, joka alkoi Oulun Sataman edustajien vierailulla Petroskoissa kesäkuussa 2010. Vierailun tuloksena alkoi transitoliikenne Segeszhan puunjalostustehtaalta Eurooppaan ja päinvastoin.

Karjalan tasavallan uusi päämies Andrei Nelidov ministeriseurueineen kävi tutustumassa Oulun sataman toimintaan marraskuussa 2010.

Investlespromin Medvezhegorskin sahan johto kävi tutustumassa Oulun satamaan tammikuussa 2011.

4.4. Yhteistyö Straightwayn kanssa

Sraightway on yli 50 logistiikkatoimijan verkosto, jonka tehtävänä on edistää kuljetusreittiä ja logistiikkapalveluja Suomen ja Venäjän välillä. Oulun Satama on sen jäsen.

Oulun Satama osallistui Straightwayn yhteisosastolla TransRussia-messuille Moskovassa huhtikuussa 2010 ja 2011. Straightway on myös Hampurin Sataman markkinointiorganisaatio yhteistyökumppani. Sen kautta Oulun Satamalle avautui mahdollisuus markkinointitapahtuman järjestämiseen Hampurissa elokuussa 2010.

Oulun Sataman edustajat kävivät tutustumassa myös Munchenin logistiikkamesuihin, missä Straightwayllä oli yhteisosasto.

Konttilaiva Hampurin satamassa.

5. Matkat

5.1. Matkat Venäjälle

Jekaterinburg 17.12.-23.12.2009

Projektipäällikkö Pentti Ruutikainen osallistui Barents Link Forumin valtuuskunnan matkaan Jekaterinburgiin. Se sijaitsee Aasian puolella 50 kilometriä Euroopan ja Aasian rajalta. Se kuuluu Uralin Federaatiopiiriin ja hallinnollisesti Sverdlovskin alueeseen. Alueella asuu noin 4,5 miljoonaa ihmistä, joista Jekaterinburgissa 1,4 miljoonaa. Jekaterinburg on sijaintinsa vuoksi alueen logistinen keskus, josta haarautuvat rautatiet pohjoiseen, länteen, etelään ja itään.

Alue on merkittävä rauta-, värimetallurgia-, kaivos-, ja koneenrakennusteollisuuden keskus.

Valtuuskunta tapasi vierailun aikana alueen hallinnon, matkailun ja logistiikka-alan edustajia.

Tapaaminen Jekaterinburgin hallinnon kanssa.

TransRussia-messut, Moskova, 27.-30.4.2010

Oulun Satama oli näytteilleasettajana TransRussia-messuilla Straightway ry:n yhteisosastolla Moskovassa. TransRussia-messut on Venäjän suurin logistiikka-alan jokavuotinen tapahtuma. Näytteilleasettajia on 30 eri maasta yli 500. Messuilla Oulun Satamaa esitteli projektipäällikkö Pentti Ruutikainen. Messujen aikana luotiin ensimmäiset konkreettiset henkilöyhteydet venäläisiin yrityksiin. Ne johtivat myöhemmin transitoliikenteen alkamiseen Luoteis-Venäjältä Oulun sataman kautta Eurooppaan ja päinvastoin.

Petroskoi 16.-18.6.2010

Satamajohtaja Kari Himanen ja projektipäällikkö Pentti Ruutikainen kävivät yhteistyöneuvotteluissa Karelian Transport Companissa. Matkan aikana vierailtiin myös Karjalan Tasavallan talouskehitysministeriössä, jossa tavattiin ministeri Jurinov.

Pietari 26.8.2010

Satamajohtaja Kari Himanen ja projektipäällikkö Pentti Ruutikainen kävivät yhteistyöneuvotteluja Baltic Autotrans Companissa.

Arkangel 15.-19.9.2010

Projektipäällikkö Pentti Ruutikainen vieraili Arkangelissa. Hän vieraili kauppakamari- rissa sekä kävi neuvotteluja paikallisella sahalla ja osallistui messuille.

TransTech-messut, Pietari, 5.-7.10.2010

Oulun Satama oli näytteilleasettajana Pietarissa TransTech-messuilla. Toinen kansainvälinen konferenssi "Venäjän satamien tulevaisuus" järjestettiin samaan aikaan Pietarissa Lenexpo-keskuksessa. Messuille ja konferenssiin osallistui yli sata eri yritysten ja organisaatioiden edustajaa Venäjältä ja ulkomailta. Kari Himanen ja Pentti Ruutikainen esittelivät Oulun Sataman toimintaa messuilla.

Kostamus 9.11.2010

Projektipäällikkö Pentti Ruutikainen vieraili ruotsalaisella Swedwood-yhtiön sahalla ja kävi yhteistyöneuvotteluja Swedwoodin johdon kanssa.

Kostamus 16.11.2010

Kari Himanen osallistui Karko-projektin ohjausryhmän kokoukseen.

Medvezhegorsk ja Kostamus 14.-16.12.2010

Projektipäällikkö Pentti Ruutikainen vieraili Investlespromin sahalla Medvezhegorskissa ja kävi yhteistyöneuvotteluja sahan johdon kanssa. Paluumatkalla Ruutikainen tapasi Kostamuksessa ruotsalaisen yhteistyökumppanin.

Petroskoi 28.2.-1.3.2011

Projektipäällikkö Pentti Ruutikainen vieraili Karelian Transport Companissa, Buxmex LTD:ssä sekä tapasi sahatavara-agentin.

Vologda 15.-17.3.2011

Pentti Ruutikainen osallistui ruotsalaisen Avec Group Ab:n järjestämään tutustumismatkaan Vologdan alueen metsäteollisuuteen ja tapasi myös Vologdan alueen hallinnon edustajia.

Venäläisiä asiakastapaamisissa TransRussia-messuilla.

[TransRussia-messut, Moskova, 25.-29.4.2011](#)

Satamajohtaja Kari Himanen ja projektipäällikkö Pentti Ruutikainen olivat esittelemässä Oulun Sataman toimintaa Straightwayn yhteisosastolla. Messuille osallistui yli 500 yritystä 30 eri maasta. Oulun Satama osallistui messuille nyt toista kertaa peräkkäisinä vuosina Straightwayn yhteisosastolla, jossa oli 13 suomalaista näytteilleasettajaa Suomi-brändin alla. Straightway on suomalaisten logistiikkatoimijoiden verkosto, joka markkinoi Suomen kauttakulkureittiä Venäjälle. Lisäksi suomalaisia yrityksiä oli 13 omilla osastoillaan. Muita suomalaisia satamia messuilla olivat HaminaKotkan Satama Oy, Helsingin Satama, Hangon Satama, Turun Satama ja Kokkolan Satama.

[Medvezhegorsk, Petroskoi, 12.-14.9.2011](#)

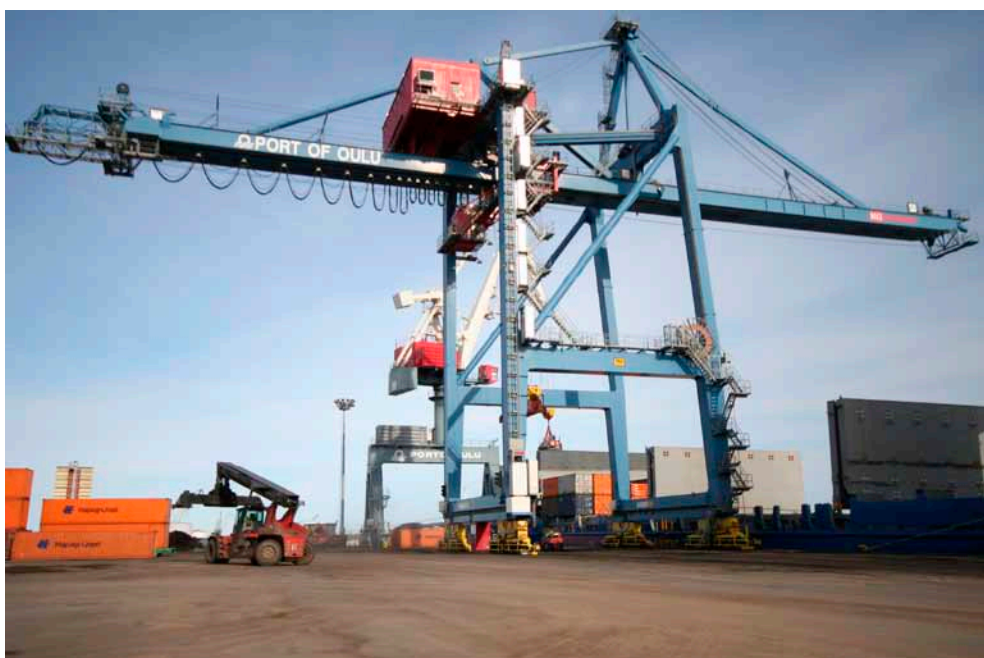
Pentti Ruutikainen kävi asiakastapaamisissa Karelian Transport Companissa ja Medvezhegorskissa Investlespromin sahalla sekä Kostamuksessa Swedwoodin sahalla.

Moskova 26.10.2011

Pentti Ruutikainen osallistui kansainväliseen rautatieseminaariin Moskovassa. Seminaarin järjesti Venäjän huolitsijoiden kiltä. Seminaariin osallistui 206 edustajaa Venäjän satamista, satamissa toimivista operaattori-huolitsijoista, Venäjän rautateiden filiaaleista ja muista logistiikkaorganisaatioista. Suomesta osallistujia oli seitsemästä organisaatiosta.

Kostamus 14.-15.12.2011

Pentti Ruutikainen kävi asiakastapaamisessa Swedwood-yhtiössä.

5.2. Matkat Eurooppaan ja kotimaahan

Freight One Scandinavia ja Finnpro, Helsinki, 15.1.2010

Pentti Ruutikainen vieraili Freight One Scandinavia-yhtiössä ja Finnprossa. Freight One Scandinavia on VR:n ja Venäjän Rautateiden RZD:n yhteisyritys, joka on Suomen ja Venäjän sekä IVY-maiden välisiin rautatiekuljetuksiin erikoistunut logistiikkayhtiö.

Näytteilleasettajakokous, TransRussia, Helsinki, 27.1.2010

Pentti Ruutikainen osallistui kokoukseen.

Arctic Business Forum, Rovaniemi, 18.2.2010

Pentti Ruutikainen osallistui Lapin Kauppakamarin järjestämään seminaariin. Se käsitteli arktisen alueen yritysten liiketoimintamahdollisuuksia ja yhteistyötä Barentsin alueella.

Straightway, Helsinki, 17.3.2010

Pentti Ruutikainen osallistui Straightwayn vuosikokoukseen.

[Markkinointitilaisuudet, Lyypekin satama, Niedersachsenin satamat, Bremenhaven ja Emden 28.-30.6.2010](#)

Satamajohtaja Kari Himanen ja projektipäällikkö Pentti Ruutikainen vierailivat 28.-30.6.2010 Lyypekin satamassa ja Niedersachsenin satamissa (Wilhelmshaven, Emden).

Lyypekissa käytiin yhteistyöneuvotteluja Venäjälle ja Venäjältä tulevien tavaroiden kuljettamisesta Oulun ja Lyypekin kautta. Tapaamiseen osallistui seitsemän henkilöä Lyypekin sataman organisaatiosta.

Wilhelmshavenissa ja Emdenissä sataman edustajat esittelivät Oulun Sataman tarjoamia palveluja logistiikkayrityksille erillisessä seminaarissa. Seminaareihin osallistui yhteensä 20 henkilöä.

Markkinointitilaisuus, Hampurin Satama, 24.8.2010

Kari Himanen ja Pentti Ruutikainen esittelivät Oulun Sataman palveluja Hafen Hamburg Marketing-organisaation järjestämässä markkinointiseminaarissa. Seminaariin osallistui yli 30 henkilöä Hampurin Sataman markkinointiorganisaation jäsenyrityksistä.

Hafen Hamburg Marketing on Hampurin sataman markkinointiyhtiö, jolla on 240 jäsentä.

Göteborgin Satama 20.8.2010

Kari Himanen ja Pentti Ruutikainen kävivät yhteistyöneuvotteluissa ja tutustumassa Göteborgin sataman toimintaan.

Straightwayn syyskokous, Hampuri, 3.9.2010

Pentti Ruutikainen osallistui sataman edustajana syyskokoukseen sekä Hafen Hamburg Marketing -organisaation 25-vuotisjuhliin.

Bremische Hafenvertretung, Bremen ja Brunsbuttel, 8.-9.2.2011

Bremische Havenvertretung (Bremenin satamayhdistys) on organisaatio, joka yhdistää 220 satama-alalla ja lähellä sitä toimivia yhtiöitä ja yhdistyksiä Bremenin ja Bremerhavenin alueelta. Siihen kuuluu myös Bremenports-markkinointiyhtiö.

Oulun Satama esitteli toimintaansa Bremenissä seminaarissa, jonka ainoana aiheena oli Oulun satama ja sen tarjoamat palvelut. Tilaisuuteen osallistui 52 yhdistyksen jäsentä.

Satamajohtaja Kari Himanen ja projektipäällikkö Pentti Ruutikainen vierailivat Brunsbuttelin satamassa, jossa he tapasivat sataman johtoa.

München 11.-13.5.2011

Oulun Sataman edustajat Kari Himanen ja Pentti Ruutikainen vierailivat Münchenin logistiikkamessuilla ja esittelivät Euroopan eri satamien ja niiden operaattoreiden osastoilla Oulun Sataman tarjoamia mahdollisuuksia kuljetuksissa Luoteis-Venäjälle. Messuilla oli näytteilleasettajia 1893 yrityksestä 59 maasta.

Antwerpen, Zeebrugge, 10.-12.8.2011

Kari Himanen ja Pentti Ruutikainen vierailivat Belgian linjaliikenteen yhteistyösatamissa. Antwerpenin satama järjesti Oulun Sataman edustajille mahdollisuuden esitellä sataman tarjoamia palveluja markkinointitilaisuudessa. Tilaisuuteen osallistui kaksikymmentä henkilöä edustaen Antwerpenin satamaa ja siellä toimivia logistiikkayhtiöitä.

Zeebruggessä satama edustajat olivat kutsuneet tapaamiseen sataman ja operaattoreiden edustajia tapaamiseen, jonka aikana Oulun Sataman edustajat kertoivat sataman tarjoamista palveluista. Tilaisuuteen osallistui seitsemän henkilöä edustaen satamaa ja satamassa toimivia yrityksiä.

Tillbury ja Immingham, 11.-14.10.2011

Tillbury ja Immingham ovat Oulun Sataman linjaliikenteen yhteistyösatamia Englannissa. Kari Himanen ja Pentti Ruutikainen esittelivät Oulun Sataman toimintaa ja kävivät yhteistyöneuvotteluja sataman edustajien kanssa.

6. Saavutetut tulokset

Hankkeen aikana tehdyn markkinointitutkimuksen perusteella aloitettu kohdennettu markkinointi ja tiedottaminen Luoteis-Venäjän alueella toimiviin yrityksiin on lisännyt Oulun Sataman palveluiden tunnettavuutta. Yritysvierailut, messuosallistumiset, ilmoitukset ja artikkelit venäläisissä logistiikka-alan julkaisussa sekä venäjänkieliset Oulun Sataman internet-sivut ovat luoneet pohjaa transitoliikenteen aloittamiselle ja kehittymiselle Oulun Sataman kautta Venäjältä Eurooppaan ja Euroopasta Venäjälle. Vierailut Oulun Sataman linjaliikenteen yhteistyösatamissa Saksassa, Belgiassa ja Englannissa ovat tukeneet transitoliikenteen aloittamista.

Vuoden 2010 aikana Oulun Sataman kautta alkanut kauttakulikulienne Venäjältä Eurooppaan ja Euroopasta Venäjälle on ollut viikottain noin 100-150 tonnia tavaraa. Henkilötyövuosina se merkitsee 1-2 työpaikkaa. Vuonna 2011 transito on lisääntynyt saavuttaen vuoden loppuun mennessä 7644 tonnia. Projektin aikana on rakennettu toimivat yhteistyösuhteet ja verkosto Luoteis-Venäjän, erityisesti Karjalan tasavallan alueella toimiviin tuotannollisiin ja kaupallisiin yrityksiin ja vastaavasti Länsi-Euroopan yhteistyösatamien logistiikka-alan toimijoihin.

Projektin aikana saavutettujen tulosten perusteella ohjausryhmä päätti esittää toimintaa jatkettavaksi uudella hankkeella ”Oulun Sataman Luoteis-Venäjän kauttakululiikenteen kehittäminen”, jonka ELY-keskus ja Oulun kaupungin hallitus hyväksyi. Hanke toteutetaan vuosina 2012-2013.

www ouluport.com
www ouluport.ru

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

